

ת"פ 60885/11/19 - יעקב פפיסמדוב נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 60885-11-19 מדינת ישראל נ' פפיסמדוב
תיק חיצוני: 257906/2019

לפני כב' השופטת הבכירה, דלית שרון-גרין
המבקש יעקב פפיסמדוב ע"י ב"כ עו"ד מורן נירברג דרורי

נגד

מדינת ישראל

המשיבה
החלטה

מבוא

1. לפניי בקשה לבטול כתב אישום מכח הגנה מן הצדק.

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: "**פקודת הסמים**").

3. מעובדות כתב האישום עולה כי בתאריך 15.6.19 בשעות הערב, נמצא המבקש ברכב בתחומי העיר נוף הגליל, כשברשותו סם מסוג חשיש במשקל נטו של 0.17 גרם, אותו התכוון לעשן ברכב.

טיעוני הצדדים

4. **ב"כ המבקש** טענה כי המבקש מודה בעובדות כתב האישום, אך טוען שהכמות שנתפסה, כוללת גם טבק ומכאן שכמות הסם נמוכה יותר.

הסניגורית בקשה לבטל את כתב האישום נוכח הליכי החקיקה המתקדמים ביחס ללגליזציה של צריכה עצמית של קנאביס. לטענתה, מדוח הצוות הבין משרדי עולה כי אין כבר הצדקה כיום לאכיפה ולענישה פלילית בעבירה של צריכה עצמית של קנאביס.

כמו כן, נטען כי בבש"פ 8640/20 אבו קרינאת נ. מדינת ישראל (להלן: "**בש"פ אבו קרינאת**"), שדן בגידול קנאביס בכמות של 150 ק"ג ובהחזקת 2.5 גרם נוספים, קבע בית המשפט העליון שהיחס המשפטי לעבירה זו מצריך הליך שינוי. ואם כך הוא הדבר לגבי אותן כמויות, מקל וחומר לגבי הכמות דן.

לדבריה, עצם ניהול ההליך הפלילי חוטא לתחושת הצדק ומנוגד להגינות ההליך הפלילי. מדובר בעבירה ישנה שבוצעה על ידי צעיר נורמטיבי, שעברו כולל אך ורק הרשעות בהחזקת סם ובשימוש עצמי בו. המבקש עובד

עמוד 1

לפרנסתו, משלם משכנתא וסועד את אביו שעבר אירוע מוחי.

עוד בקשה לציין כי נגד הנאשם תלוי ועומד מאסר מותנה חב הפעלה, שהפעלתו תביא לתוצאה שאיננה סבירה, בעיקר לאור המצב החקיקתי והפסיקתי הנוכחי.

5. **ב"כ המשיבה** בקש לדחות את הבקשה וטען כי החיקוק המחייב הוא פקודת הסמים ואילו לדוח אליו הפנתה ההגנה אין כל מעמד. אשר לבש"פ אבו קרינאת, הרי שזה עוסק בסוגיית המעצר, ואין בו כדי להשליך על ההליכים העיקריים, לגביהם לא הוגשה כל פסיקה.

התובע התייחס ארוכות לסוגיית ההתערבות בשיקול דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, אשר דחה את בקשת המבקש לעיכוב הליכים. עוד צויין כי, כטענת ההגנה, המבקש אכן אינו מתאים להליך מנהלי, משום שאינו עומד בקריטריון הדורש עבר נקי.

העבירה עצמה בוצעה בנסיבות שיש בהן פן של חומרה, נוכח העובדה שהמבקש החזיק את הסם ברכבו, ושם אף התכוון להשתמש בו, על כל הסכנות הכרוכות בכך.

נסיבותיו האישיות של המבקש יפות לשלב הטיעונים לעונש, ואין בכוחן להביא לביטול כתב האישום, ואילו טענותיו באשר לתמהיל החומר שנתפס, צריכות להתברר במהלך שמיעת הראיות.

דין והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

6. טרם עיגון הטענה המקדמית של ההגנה מן הצדק בחוק נקבע בע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2), 221 (28.2.1996), כי הטענה של הגנה מן הצדק תתקבל בשלב מקדמי של המשפט רק במקרים קיצוניים וחריגים. הקריטריון שנקבע בפרשת יפת לבחינת הרשות הוא "התנהגותה הבלתי נסבלת" של רשות התביעה.

7. בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ' (2005) (להלן: "**פרשת בורוביץ'**") רוככה הדרישה להתנהגות נפסדת של הרשות, ונקבע כי שאלת החלטה של דוקטרינת ההגנה מן הצדק על מקרה מסוים, טעונה בחינה בת שלושה שלבים. בשלב הראשון על בית המשפט לזהות פגמים שנפלו בהליכים שנגקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו. בשלב השני על בית המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות. בשלב זה נדרש בית המשפט לאזן בין האינטרסים השונים הכרוכים בקיומו של ההליך הפלילי תוך שהוא נותן את דעתו על נסיבותיו הקונקרטיות של ההליך המתנהל בפניו. בשלב השלישי, מששוכנע בית המשפט כי קיומו של ההליך הפלילי אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, עליו לבחון אם ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים יותר ומידתיים יותר מביטול כתב האישום.

8. לאחרונה, במסגרת רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' ורדי, [פורסם בנבו] (31.10.2018) (להלן: "**ענין ורדי**") הווארו נקודות נוספות בפעילותה של הרשות התובעת, העשויות לבסס טענה של הגנה מן הצדק מטעמי אכיפה בדרנית, ביניהן חדלונה של הרשות, טעות שנפלה על-ידה בתום-לב, או מחדלים מצידה, זאת לצד מקרים בהם פעלה הרשות בשירות מכוונת, בחוסר תום-לב, ומתוך שיקולים זרים.

"סמים קלים"

9. בשנים האחרונות, חל שינוי בשיח הציבורי בענין שימוש בסמים מסוג חשיש וקנאביס, הנחשבים ל"סמים קלים", והחזקתם לצריכה עצמית. שינוי זה גורר אחריו שינויים בחיקוקים שונים ובמדיניות גורמי האכיפה כלפי עבירות אלה. בהתאמה, קיימות כיום מספר דרכים חלופיות להתמודדות עם עבירות אלה, שאינן כוללות הליך פלילי קלאסי.

10. יחד עם זאת, המחוקק טרם עשה את הצעד המכריע, ו"הסמים הקלים" עדיין נמנים עם הסמים המוגדרים כמסוכנים בפקודת הסמים. מעיון בדוח הצוות הבין משרדי שהוקם לבחינת סוגיה זו עולה כי עמדת מרבית חברי הצוות היתה בעד מדיניות של אי הפללה, תוך נקיטה בגישה הדוגלת במזעור נזקי הסמים ובהגנה על בריאות הציבור. יחד עם זאת, סבר הצוות כי יש לבצע שורה ארוכה של צעדים מעמיקים טרם ביטול האיסור הפלילי. המטרה העיקרית שבבסיס עמדה זו היא מניעת סיכונים העלולים לנבוע מצריכה לא זהירה ולא מבוקרת של קנאביס, לצד צעדים שיצמצמו את השוק השחור הקיים כיום.

11. במקביל, פותח כלי מנהלי שיהא בו כדי לתת מענה לתקופת הביניים, עד לקבלת החלטות סופיות בדבר שינוי החקיקה.

מן הכלל אל הפרט

12. החלטת המאשימה להגיש נגד המבקש כתב אישום נשענת על מצב דברים שלהלן עיקריו;

- על פי המצב המשפטי הקיים, פקודת הסמים עדיין מגדירה צריכה עצמית של חשיש או קנאביס כעבירה.
- עניינו של המבקש אינו עומד בקריטריונים הנדרשים לנקיטה בהליך מנהלי.
- לחובת המבקש הרשעות קודמות בעבירות דומות, ואף תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה, שלאחר שהוארך כבר, כיום הוא חב הפעלה.
- הנאשם החזיק בסמים בתוך רכב, שם התכוון להשתמש בהם.

13. הצדדים אינם חלוקים ביחס לאמיתות ארבע העובדות שצוינו לעיל, אשר עמדו בבסיס החלטת המאשימה להגשת כתב אישום. בהתחשב בנסיבות אלה, שוכנעתי כי לא ניתן לומר שנפל פגם בהחלטתה של המאשימה.

14. משכר, אין מקום להדרש למבחנים הנוספים שנקבעו בפרשת בורוביץ.

15. לטעמי, שורשי הפגיעה בתחושת הצדק וההגנות, אליה התייחסה ההגנה, אינם נובעים מעצם הגשת כתב האישום נגד המבקש, אלא מתוצאותיו המסתברות בהנתן המאסר המותנה חב ההפעלה העומד ותלוי נגדו.

16. בשולי הדברים, אתייחס לשני פנים בבש"פ אבו קרינאת, ההחלטה היחידה אליה הפנתה ההגנה בטיעוניה.

ראשית, מדובר בהחלטה בערר על מעצרו של העורר עד תום ההליכים, ולא בהחלטה שיש לה השלכה ישירה על ענייניו, ואכן מדובר שם בעבירות סמים חמורות הרבה יותר מזו הנדונה כאן.

שנית, בית המשפט נדרש בהחלטתו ליחס החברתי והמשפטי כלפי השימוש בקנאביס, אשר מצוי בתהליכי שינוי. לאור השינוי קבע כי קשה להמשיך ולהתייחס לעבירות אלה כאל "רעה חולה" באותה דרגת חומרה כמו "סמים קשים". עם זאת, בית המשפט העליון פתח את דבריו בהקשר זה באומרו כי "כמצוות המחוקק קנאביס מוגדר עדיין כסם מסוכן, על כל המשתמע מכך" (פסקה 10).

מכאן, שמלבד ההתייחסות לשיח הציבורי, לרוח הליך השינוי ולשינויים הצפויים העתידיים לבוא, שאין מחלוקת לגביהם, החלטת בית המשפט העליון איננה תומכת בעמדת המבקש, והשלכותיה ניתנות ליישום בעיקר על סוגיות המעצר והעונש.

17. עוד אציין כי המשיבה הקדישה מקום נרחב בסיכומיה לסוגיית התערבות בית המשפט בשקול דעתו של היועץ המשפטי לממשלה אשר החליט שלא לעכב את ההליכים בעניינו של המבקש. ההחלטה בבקשה לעכוב ההליכים נעשתה בנתיב מקביל להליך זה, ואין ההגנה טוענת נגדה. על כן אין צורך בדיון ובהכרעה בנושא זה.

18. סופו של יום, לא מצאתי עילה לבטול כתב האישום, ועל כן אני דוחה את הבקשה.

19. משכר, נקבע דיון במעמד הצדדים ליום 28.2.21, שעה 10.00.

המזכירות תעביר החלטה זו לב"כ הצדדים ותזמנם לדיון שנקבע.

ניתנה היום, כ"ט טבת תשפ"א, 13 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

עמוד 4

